

Eufemismy v současné francouzštině

Eufemismus spočívá v tom, že místo slova, které bezprostředně vyvolává bolestnou nebo trapnou představu, užijeme slova, které umožní uhodnout, o co se jedná, ale současně omezuje na minimum představu, která by mohla ranit nebo urazit.

Eufemismus není nový pojem, existoval ve společnosti vždy. V minulosti spíše opsat to, čeho se lidé báli. V každém společenství jsou slova, která není radno vyslovovat, protože by údajně mohla označovanou věc přivolat. V takových případech se používají různé opisy.

EXEMPLES

Zjemňující opisy:

il a fermé les yeux; il a cassé sa pipe; (*místo il est mort*); il s'est donné la mort; (*místo il s'est suicidé*); être dans un état intéressant; elle attend un bébé; (*elle est enceinte*); la maison de tolérance; la maison publique; la maison close; (*maison de prostitution*); aller quelque part; lieu où le roi va tout seul; (*aller aux toilettes*); reconduire à la frontière; (*explulser*)

Substituce:

Disparaître; s'en aller; (mourir); remercier q.(licencier); inventer, déformer la vérité; ce n'est pas tout à fait exacte (mentir); disparition;

Negativní tvary:

Ne pas sentir la rose (sentir mauvais, puer); ce n'est pas fameux

Eufemismus vznikne:

1/ z ostychu a studu – aller en certain lieu; aller se laver les mains; où sont vos lieux d'aisance?

2/ ze zdvořilosti a ohleduplnosti – il est simple d'esprit; il n'a pas inventé la poudre; être d'un certain âge; être entre deux âges; être gai; être ému; boire un verre de trop; il aime lever le coude

3/ ze snahy o neotřelost, snobismus – politiquement correct – gardien de la paix; préposé au courrier; préposé des postes; préposé au guichet; demandeur d'emploi; ouvrier spécialisé

4/ ze smyslu pro humor, ironii – surtout en français familier. Il a cassé sa pipe; il est allé au royaume des taupes; il mange des pissenlits par la racine; il est mûr; il est noir; il est gris; tuer le ver; la cage; le ballon; le violon; la taule; il est cinglé, frappé, timbré

5/ tabuizace nevýhodného postavení ve společnosti, nemoci – des incivilités; il est mort à la suite d'une longue maladie; il a été tué par balles; un sans domicile fixe (SDF)

6/ z důvodů internacionalizace jazyka - la restructuration; la délocalisation

Euphémismes dans la langue de spécialité

Sociální politika

un exclu; un démuné; un défavorisé; (*člověk vyřazený ze společnosti, chudý člověk*) un sans-logis; sans-abri; un SDF; (*bezdomovec*) le quatre monde; (*nejchudší populace*) un sans-emploi; un demandeur d'emploi (*nezaměstnaný*) le resto du coeur; (*jídelny zdarma pro chudé*) la soupe populaire; (*polévka zdarma*) un senior; le troisième âge (*staří lidé*)

une zone sensible; (*okrajové čtvrti, nebezpečné*) zone d'attente; (*na letišti pro cestující bez dokladů*) mettre en examen; (*inculper= obvinít*); interruption volontaire de grossesse (IVG); (*umělé přerušování těhotenství místo avortement*); des gays; toujours célibataire; PACS – Pacte civil de solidarité = enregistré partnerství

Oblast práce a profesí

Un technicien d'entretien; un technicien de surface; (*pracovník úklidové čety*); auxiliaire de propreté; (*uklízečka*) direction des ressources humaines; (*osobní oddělení*) un dégraissage; (*zeštíhlení = snížení počtu zaměstnanců*); compression de l'effectifs; la restructuration; (*snížení počtu zaměstnanců*)

Podnikání a obchod

L'entreprise est en défaillance; l'entreprise a un déficit de marque; (*podnik, který příliš neprosperuje*) son exercice est dans le rouge; (*je v červených číslech*) l'entreprise fait marche arrière; descend la pente; (*má špatné výsledky*) évolue en dents de scie; (*má prudké výkyvy*) l'économie a une croissance négative; (*nulový růst*) subit un coup de froid; (*v ekonomice dochází ke zmrazení*) l'économie grise; (*šedá ekonomika*) le marché noir (*černý trh*)

Finanční a obchodní oblast

L'inflation est à deux chiffres; (*inflace přesahuje 10%*) la Bourse lâche 1%; (*ztrácí 1%*)

familier et populaire – il n'arrive pas à joindre les deux bouts; à boucler les fins du mois; (*nevystačí s příjmem*) il tire le diable par la queue

le dessus-de-tables; le pot-de-vin; (*úplatky*); se serrer la ceinture; (*utáhnout si opasek*) le détournement de fonds; (*zpronevěra*); encadrement du crédit; (*omezování úvěrů*); la banque octroie facilement des crédits (*banka má vysokou úvěrovou angažovanost*)

Mezinárodní vztahy

Pays en voie de développement; (*rozvojové*) les moins avancés; (*nejméně rozvinuté*) pays émergents; (nově se rozvíjející země-Brazílie, Indie *např.*); marchés émergents (*nové trhy*) région défavorisée (*zaostávající region*); pays du Tiers monde (*země Třetího světa*)

Interkulturalismus v evropské společnosti

interculturalité

Jazyky národnostních menšin

langue minoritaires

Klíčové oblasti vzdělávacích systémů a postupů

domaines clés d'action au niveau des systèmes et des pratiques dans l'enseignement

Digitální knihovna

bibliothèque numérique

Instituce terciálního vzdělávání

établissements d'enseignement supérieur

Spojený účinek postupného rozšiřování EU

effet combiné des élargissements successifs de l'UE